

Juryrapport De Groene Giraf

Inhoud:

blz. 1	De jury / Algemeen over de inzendingen:
blz. 2	De prijs / Duurzaamheid kent alleen maar winnaars
blz. 3	Genomineerden categorie Grote(re) organisaties en de winnaar / Genomineerden categorie Buitenschoolse opvang en de winnaar
blz. 4	Genomineerden categorie Kinderdagverblijven en de winnaar
blz. 5	Namen longlist / citaten juryleden

De jury:

- Marjan Minnesma (voorzitter, directeur Stichting Urgenda en later dit jaar verkozen tot **nr. 1 Duurzame top 100**)
- John Ringens (directeur Stichting Waarborgfonds Kinderopvang)
- Yvonne Lorent (tot 2011 regiomanager Kinderopvang Humanitas, organisatieadviseur)
- Marc Veekamp (accountmanager kinderopvang Veldwerk Nederland)
- Gjalt Jellesma (voorzitter ouderbelangenvereniging BOinK).

Zie w:degroenegiraf voor de CV's van de juryleden. De Groene Giraf is een initiatief van Ilse Vlaming van bureau plan d. Zij organiseert de stimuleringsprijs voor meer duurzaamheid en duurzame ontwikkeling in de kinderopvang en wordt hierbij geadviseerd door Christy Duijvelaar van Stichting TreeVelop People & Planet. Het juryoverleg heeft 13 oktober plaats gevonden in Utrecht.

Algemeen over de inzendingen:

De vragenlijst op de website van De Groene Giraf is in de zomermaanden door meer dan 500 unieke bezoekers bekeken. Bijna 50 bezoekers durfden het ook daadwerkelijk aan om hun antwoorden door de jury te laten beoordelen. Ilse Vlaming over de inzendingen: "De vragenlijst van De Groene Giraf is zowel door koplopers op het gebied van duurzaam ondernemen ingevuld, als door organisaties die al een tijdje 'iets met duurzaamheid' deden maar nog geen handen en voeten aan hun duurzaamheidsbeleid hadden gegeven. Voor anderen bleek het invullen van de vragenlijst de start om duurzaamheid te introduceren, bij wijze van spreken met de antwoorden van de vragenlijst in de hand.

Van tevoren hebben we geen restricties willen geven aan potentiële inzenders, omdat we niet wisten hoe De Groene Giraf in de branche zou worden ontvangen maar ook omdat we geïnteresseerden niet bij voorbaat wilden uitsluiten of afremmen. Hierdoor is een brede steekproef verkregen waarin zowel grote organisaties zijn vertegenwoordigd die voor de gehele organisatie spreken alsmede de zelfstandige of enkelvoudige vestiging van Buitenschoolse Opvang (BSO), Kinderdagverblijf (KDV) of

kindcentrum.”

Na de eerste grove selectie waarbij degene die (te) weinig hadden ingevuld zijn afgevallen, is geselecteerd op basis van het volgende:

- de aangevinkte items van de vragen 1 en 2 in de vragenlijst;
- de volledigheid van de openvragen;
- het gedragscomponent, duurzaamheid in gedrag (met voorbeelden);
- of de antwoorden bij de openvragen coherent zijn met de vragen 1 en 2 van de enquête;
- en of de vragenlijst consistent is ingevuld.

De prijs

Door de kwaliteit van de overgebleven inzendingen bleek het mogelijk tot een evenwichtige verdeling in categorieën te komen zodat per categorie min of meer gelijke kansen ontstonden om voor een Groene Giraf in aanmerking te komen. Aan de winnaar van elke categorie wordt op 11 november een Groene Giraf uitgereikt, een door een kunstenaar vervaardigde linoleumsnede. Veldwerk Nederland sponsort de prijs met toegangkaartjes voor het congres ‘Kind van nature’ in september 2012 en een boekenpakket voor alle 2^e en 3^e prijswinnaars.

Christy Duijvelaar over de selectie van longlist naar shortlist: “Vanuit het idee dat iedereen een duurzaam gebouw kan huren, maar niet iedereen er ook daadwerkelijk duurzaam mee omgaat, hebben we onderscheid gemaakt tussen de technische en gedragscomponenten, waarbij het gedragscomponent zwaarder weegt. Vervolgens is gekeken in welke mate de genomineerde:

- actief het bewustzijn van pedagogisch medewerkers vergroot m.b.t. natuur én milieu;
- actief het bewustzijn van kinderen vergroot m.b.t. natuur én milieu;
- duurzaamheid en duurzame ontwikkeling geïntegreerd heeft doorgevoerd in visie en bedrijfsvoering;
- duurzaamheid terugkeert op alle terreinen, specifiek de terreinen luierverbruik, voeding en gebruik natuurlijke materialen;
- een voorbeeldfunctie vervult in de branche en naar ouders en leveranciers toe;
- consistent actief is met duurzaam ondernemen.
- In de categorie Grote(re) kinderopvangorganisaties is ook gekeken naar de mate waarin de organisatie directe positieve milieu-impact van o.a. huisvesting, vervoer en gebruik van materialen realiseert.”

Duurzaamheid kent alleen maar winnaars

Voordat tot bekendmaking wordt overgegaan wil de jury graag benadrukken dat De Groene Giraf geen verliezers kent. “Iedereen die zich inzet voor duurzaamheid en duurzame ontwikkeling verdient eigenlijk een Groene Giraf. Alle kleine beetjes helpen en inspireren weer anderen om duurzamer te leven. De winnaars van een Groene Giraf zijn evenwel een voorbeeld voor de rest van de branche vanwege hun gedegen aanpak, al raden we hen wel aan om net als iedereen de ontwikkelingen rondom duurzaamheid in de gaten te houden. Duurzame ontwikkeling staat nooit stil, er dienen zich telkens nieuwe mogelijkheden aan. Bekijk ter inspiratie de vragenlijst van De Groene Giraf nog eens op een later tijdstip en beschouw de vragen als kansen om (nog) duurzamer te werken.

Genomineerden categorie Grote(re) organisaties en de winnaar:

Kinderopvang ZON! (Delft)
Alles Kids (Groningen)
2Samen (Den Haag)

De Groene Giraf 2011 gaat naar 2Samen.

2^e plaats ZON! kinderopvang
3^e plaats Kids First

De jury over de winnaar: 2Samen is een grote kinderopvangorganisatie met ruim 80 vestigingen. De manier waarop de organisatie duurzaam ondernemen heeft aangepakt is grondig en doordacht. Alle p's van duurzaam ondernemen zijn opgepakt, people, planet en profit. Het management heeft een duidelijke visie en bedenkt steeds weer nieuwe activiteiten en acties om duurzaamheid in de organisatie actueel te houden en (pedagogisch) medewerkers gemotiveerd. Duurzaamheid is binnen de organisatie van 2Samen breed verankerd. De jury vindt het bewonderenswaardig dat 2Samen ook haar leveranciers beweegt duurzamer te ondernemen en niet schroomt gesprekken hierover aan te gaan. Verder is de KrinkelWinkel een mooi voorbeeld. Op deze locatie kunnen kinderen workshops volgen en werken met tweedehands materialen. 2Samen vervult in de branche een voorbeeldfunctie door opgedane kennis en ervaring op het gebied van duurzaam ondernemen onvermoeibaar en immer enthousiast te delen met andere kinderopvangaanbieders.

Aandachtspunt voor 2Samen: zet nog meer in op duurzaam (ver-)bouwen.

Aandachtspunt voor ZON!: veranker duurzaamheid in het (pedagogisch) beleid dan worden duurzame inspanningen meer zichtbaar voor derden (klanten, nieuwe ouders en (nieuwe) medewerkers.

Aandachtspunt voor Kids First: gebruik de website om meer informatie te geven over de inspanningen op het vlak van duurzaamheid en gebruik daarbij de voorbeelden die in de enquête werden genoemd.

Genomineerden categorie Buitenschoolse opvang en de winnaar:

natuur-bso STRUIN (Nijmegen)
Ons Kindercentrum (Culemborg)
Vette BSO (Nijmegen)

De Groene Giraf 2011 gaat naar Ons Kindercentrum.

2^e plaats natuur-bso STRUIN
3^e plaats Vette BSO

De jury over de winnaar: Ons Kindercentrum is in 2007 geopend in de ecowijk EVA-Lanxmeer in Culemborg. De ondernemers zijn het kindcentrum destijds gestart op biologische en ecologische grondslag. Het is het management gelukt om deze duurzame visie onder een grote groep (pedagogisch) medewerkers, kinderen en klanten te verspreiden. Bij het maken van keuzes vormt duurzaamheid een vast onderdeel, dit is goed terug te zien in de inkoop van materialen en voeding

en de dagelijkse activiteiten die met de kinderen worden ondernomen. Inspirerend zijn de werkmiddagen op de biologische boerderij waardoor kinderen al jong zorg voor de aarde wordt bijgebracht. Maar ook de ruildiensten die in het centrum plaatsvinden zijn een voorbeeld voor de branche. Het idee hierbij is dat derden buiten bso-tijden gebruik kunnen maken van de bso-ruimtes en in ruil daarvoor voor bso-kinderen een workshop verzorgen.

Aandachtspunten voor STRUIN: de jury is lovend over deze eerste natuur-bso van Nederland waarbij kinderen hele middagen spelen en ervaringen opdoen in de natuur. Een eigen locatie is evenwel van belang om te bewijzen dat duurzaamheid ook vormgegeven wordt als de groepen in een eigen gebouw worden opgevangen. De plek die natuur heeft veroverd in de opvangvorm van STRUIN is inspirerend voor de branche; de jury hoopt dan ook dat STRUIN die inspirerende rol blijft vervullen. Aandachtspunten voor de Vette BSO: als nieuwkomer in de branche scoort de Vette BSO bijzonder goed. De bso is in mei van dit jaar opgericht vanuit de duurzaamheidgedachte en richt zich met name op de 8+ doelgroep. Voor de jury bleek de recente startdatum mede een reden om deze genomineerde nog niet met een Groene Giraf te belonen. De jury raadt aan activiteiten meer in de natuur plaats te laten vinden en de ouderparticipatie te vergroten. Bewonderenswaardig is het besluit van het management om van locatie te veranderen omdat de verhuurder niet over wilde stappen op groene stroom.

Genomineerden categorie Kinderdagverblijven en de winnaar:

De Kroost (Zeist)

PoesPas (Nijmegen)

De Tweeling (Nijmegen)

De Groene Giraf 2011 gaat naar kinderdagverblijf De Tweeling.

2^e plaats De Kroost

3^e plaats kinderdagverblijf PoesPas

De jury over de winnaar: bij De Tweeling komt duurzaam denken en doen duidelijk terug in alle keuzes die door management en pedagogisch medewerkers worden gemaakt, dit is goed terug te zien in de inkoop van materialen, voeding en de activiteiten die met de kinderen worden ondernomen. Inspirerend is dat binnen het kinderdagverblijf wordt gewerkt vanuit een duidelijk besef van gezamenlijke verantwoordelijkheid voor de kinderen en de wereld om hen heen. Medewerkers helpen elkaar om duurzaamheid actueel te houden door de open werkhouding die onder pedagogisch medewerkers heerst en de cursussen die ze volgen. De duidelijke visie van het management draagt hier sterk aan bij. Leuk idee vond de jury de eindejaarsbonus in de vorm van een goed regenpak hetgeen het fietsverkeer stimuleert.”

Aandachtspunten voor de andere twee koplopers: koppel het eindejaarsdoel aan duurzame ambities en communiceer duurzame successen om zo anderen te inspireren.

De jury vond het opmerkelijk dat veel kinderopvangorganisaties de ‘quick wins’ voor duurzaamheid nog laten liggen. Dat geldt in bepaalde opzichten ook voor de winnaars. “Opvallend

is dat biologisch eten niet standaard is, dat zindelijkheid van kinderen in de leeftijd tot 4 jaar zelden wordt gestimuleerd en dat bijna niemand de kachel een graadje lager zet, terwijl dit niet alleen enorm scheelt in de energiekosten maar vooral ook de kwaliteit van het binnenklimaat ten goede komt en natuurlijk de CO₂-uitstoot flink vermindert. Ook het gebruik van de waslijn bespaart gemakkelijk energie en geld.”

Onderstaande kinderopvangorganisaties, buitenschoolse opvanglocaties en kinderdagverblijven hebben de shortlist net niet gehaald.

Grote(re) opvangorganisaties:

Max Kinderopvang
Catalpa
Stichting Thuishuis

Buitenschoolse opvang:

Prins Heerlijk
Joepie
Teddy Kids

Kinderdagverblijven:

Zandvlinder
De Boomgaard
Kiddo Care

Citaten juryleden:

Marjan Minnesma: “Dit jaar organiseert Urgenda voor de derde keer de Dag van de Duurzaamheid. Met deze dag willen we laten zien dat de duurzaamheidbeweging in Nederland veel groter en breder is dan iedereen denkt. Ook in de kinderopvang gebeurt van alles. De Groene Giraf maakt de koplopers in de kinderopvang zichtbaar.”

John Ringens: “De situatie in de kinderopvangbranche is in een paar jaar helemaal veranderd. Stond tot voor kort nog alles in het teken van groei om aan de enorme vraag naar goede opvang te voldoen, inmiddels is die situatie helemaal anders. Onder invloed van bezuinigingen neemt de vraag naar kinderopvang af. De komende jaren wordt voor veel ondernemers erg spannend. Voor kinderopvangorganisaties is het de uitdaging om zich onder meer in kwaliteit te onderscheiden. Duurzaamheid kan hierbij een rol spelen.”

Yvonne Lorent: “Duurzaamheid in de kinderopvang is vooral ook wat pedagogisch medewerkers doen met kinderen om ze als welbewuste, duurzame burgers te laten opgroeien. Veel de natuur in en werken in de natuur leert kinderen hoe de wereld in elkaar zit en vergroot hun respect voor natuur én milieu.”

Marc Veekamp: “De interesse naar de thema’s ‘natuur’ en ‘natuurbeleving’ is de afgelopen jaren toegenomen. Duurzaamheid komt regelmatig naar boven maar wordt nog veel minder groot opgepakt. De Groene Giraf zet koplopers in het zonnetje en inspireert anderen en dat is noodzakelijk.”

Gjalt Jellesma: “Voor duurzaamheid in de kinderopvang is vooral ook overleg met ouders nodig. Voor de continuïteit in de opvoeding en beleving van kinderen is het belangrijk dat ouders en opvang eenzelfde visie hebben. Zo heeft duurzaamheid meer kans van slagen.”

De Groene Giraf

Stimuleringsprijs voor meer duurzaamheid en duurzame ontwikkeling in de kinderopvang

Volgend jaar wordt De Groene Giraf weer uitgereikt aan drie koplopers op het gebied van duurzaam ondernemen in de kinderopvang. Voor vragen of meer informatie kunt u zich wenden tot de website van De Groene Giraf of tot Ilse Vlaming via info@degroenegiraf.nl of 06 41 848 766.